

**БЪЛГАРСКО-
ТУРСКИ
РАЗГОВОРНИК**

SKYPRINT
2007

БЪЛГАРСКО-ТУРСКИ РАЗГОВОРНИК

© Скайпринт 04 ЕООД

Формат 60/90/32

Всички права запазени. Никаква част от това издание не може да бъде възпроизвеждана и разпространявана без изричното разрешение на Скайпринт 04 ЕООД

СЪДЪРЖАНИЕ

ТУРСКАТА АЗБУКА	6	Дължина	34
Произношение	9	Площ.	34
Граматика	10	Вместимост. Тегло.	35
ВСЕКИДНЕВНИ ИЗРАЗИ ..	14	ВРЕМЕ	36
Поздрави	14	Сезони	37
Запознанство	16	Дни. Части на деня.	38
Семейство	18	Месеци. Дата.	39
Въпроси	20	НА ДОБЪР ПЪТ	43
Молба, разрешение	22	На границата	43
ЧИСЛИТЕЛНИ ИМЕНА	25	Автомобил	48
Числителни бройни	25	Влак	53
Числителни редни	29	Самолет	56
Числителни дробни	30	Автобус	60
ЧАС	32	Кораб	61
МЕРКИ	34	Автостоп	64

ИЗ ГРАДА	65	Десерти и плодове	87
Придвижване пеш	65	Подправки.....	89
Пътуване с кола	66	Салати и зеленчуци	89
Обществен транспорт	68	Напитки	90
Такси	69	Безалкохолни	90
Кола под наем	70	Алкохолни	91
Пътни знаци.....	73	Прибори	92
НОЩУВАНЕ	74	ПОКУПКИ	93
Хотел	74	Храни	94
Общежитие	78	Дрехи	96
Къмпинг	80	Дамски дрехи	97
ХРАНИ И НАПИТКИ	82	Мъжки дрехи	97
Ресторант	82	Общи дрехи и аксесоари ..	98
Сладкарница	83	Детски дрехи и играчки ..	99
Храни	84	Обувки	99
Меса	86	Платове	100
Риби и морски деликатеси ..	87	Козметика	101

Бижутерия	102	Лекарства	132
Превозни средства.....	104	УСЛУГИ	133
Книги, списания, вестници..	105	Поща	133
Цветове	106	Телефон	136
ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ И		Интернет	140
РАЗВЛЕЧЕНИЯ	107	Банка	142
Музей.....	107	Фризьорски салон.	
Кино и театър	109	Бръснарница.	144
Музика	112	ПОЛИЦИЯ	147
Дискотека, бар.....	114	РАБОТА	152
Спорт	115	Професии	154
ЗДРАВЕ	118	Търсене на работа	157
Човешкото тяло.....	118	ЖИЛИЩЕ	164
Лекар	121	Части на къщата	165
Болести	127	Части на стаята	166
Зъболекар	128	Мебели и предмети	166
Аптека	131		

ТУРСКАТА АЗБУКА

Турската азбука се състои от 29 букви.

Буква	Произношение
A a [а]	а
B b [бе]	б
C c [дже]	дж
Ç ç [че]	ч
D d [де]	д
E e [е]	е
F f [фе]	ф
G g [ге]	г

Ğ ğ [юмушак ге] не се произнася

H h [хе]	х
I ı [ъ]	ъ
İ i [и]	и
J j [же]	ж
K k [ке]	к
L l [ле]	л
M m [ме]	м
N n [не]	н
O o [о]	о
Ö ö [йо]	йо

P p [пе]	п
R r [ре]	р
S s [се]	с
Ş ş [ше]	ш
T t [те]	т
U u [у]	у
Ü ü [ю]	ю
V v [ве]	в
Y y [йе]	й
Z z [зе]	з

Особености на произношението

Гласните в турския език са 8: а, е, і, ı, о, ö, и, ü
Ü и Ö се произнасят специфично съответно Ü [ю], Ö [йо]

Ütü [ютю] – ютия

Önemli [йонемли] – важен

Съгласните в турския език са 21.

Буквата L, l обикновено се изговаря по-меко:

Elma [ельма] – ябълка

El [ель] – ръка

Буквата Ğ, ğ не се произнася. Тя удължава предхождащата я гласна:

Ağaç [аач] - дърво

Yoğurt [йооурт] – кисело мляко

Ударението в турския език пада обикновено на последната сричка:

Ауна [айна] - огледало

Tarak [тарак] - гребен

Граматика

Словоредът в турския език е много различен от българския:

- сказуемото (глаголът) винаги е в края на изречението;
- определението винаги стои пред определяемото.

Още една особеност на турския език е отсъствието на категорията род: съществителните, прилагателните имена и местоименията нямат род. В речника прилагателните са преведени в мъжки род. Родът се подразбира от контекста.

Също така в турския език няма представки, но има изобилие от наставки. При определени условия в една дума могат да бъдат използвани до четири или пет наставки. Наставките могат да променят смисъла и да определят времевото значение.

göz означава “очи”. Ако добавим наставка *lük* , *gözlük* , тогава

ще означава “очила”. Ако добавим *çii* ще стане *gözlükçü* “някой, който продава очила”. Ако прибавим още едно *lük*, ще имаме *gözlükçülük* и ще означава “бизнесът с очила”. Ако прибавим и наставката *te* (за **в**) тогава ще се получи *gözlükçülükte* “в бизнеса с очила”.

Характерно за турския език е вокалната хармония на звуците (според закона за хармонията на гласните звукове, всички гласни в дадена дума се уподобяват на гласната от първата сричка):

hızlı [хъзлъ] - бърз

yürümek [юрюмек] - вървене

В турския език съществителните имена нямат род, а само единствено и множествено число.

Множественото число се образува с помощта на окончанието *-lar, -ler* според закона за вокалната хармония:

Kadınlar [кадънлар] – жени

Çiçekler [чичеклер] - цветя

Basalar [баджал**ар**] - комини

Прилагателното в турския език не се изменя по род и число и стои винаги пред съществителното:

Güzel bina [гюз**ел**ь бина] – красива сграда

Derin uyku [дер**ин** уйку] – дълбок сън

Глаголът

Глаголът има граматически признаци лице, число, време, залог, наклонение. Обикновено стои в края на изречението.

Глаголът има и инфинитивни форми, които завършват с наставките -mak и -mek. Положителната глаголна форма се получава след отпадането на тези наставки и в същото време се явява и форма за второ лице, ед ч. на повелително наклонение.

Yazmak [йаз**мак**] - писане

Yaz [йаз] – пиши

Kalkmak [калк**мак**] - ставане

Kalk [калк] - стани

Отрицателната форма на глагола се образува с отрицателната наставка -ма и -ме според вокалната хармония, като ударението пада винаги на предхождащата я сричка и се явява форма за второ лице, ед. ч. на повелително наклонение:

Yazma [й**а**зма] – не пиши!

Kalkma [ka**л**kma] – не ставай!

Окончанието за сегашно време на глагола е –уог, за минало –асак, –есек, за сегашно-бъдеще време -г и -аг, за минало свидетелско време -дi или -di, за минало несвидетелско време -миш или -miш.

**ВСЕКИДНЕВНИ
ИЗРАЗИ**

Поздрави

Здравей!/Здравейте!
Добро утро!
Добър ден!
Добър вечер!
Лека нощ!
Довиждане!
Сбогом!
До скоро!
До утре!
Приятно
прекарване!
Приятно пътуване!
Приятна почивка!

**GÜNLÜK HİTA-
PLAR**

Selamlaşma

Merhaba
Günaydın!
İyi günler!
İyi akşamlar!
İyi geceler!
Hoşça kalın!
Elveda!
Görüşmek üzere!
Yarın görüşürüz!
İyi
eğlenceler!
İyi yolculuklar!
İyi tatiller!

**ГЮНЛЮК
ХИТАПЛАР**

Селямлашма

Мерхаба
Гюнайдън!
Ийи гюнлер!
Ийи акшамлар!
Ийи геджелер!
Хошча калън!
Елведа!
Гъорюшмек юзере!
Йарън гъорюшюрюз!
Ийи
ейленджелер!
Ийи йолджулуклар!
Ийи татиллер!

На добър час!

Добре дошъл!

Добре дошли!

Поздравления!

Честито!

Много поздравя на...

Наздраве!

Добър апетит!

Желая ти/Ви ...

всичко хубаво!

щастие!

успехи!

здраве!

радост!

късмет!

Yolunuz açık
olsun!

Hoş geldin!

Hoş geldiniz!

Tebrikler!

Tebrik ediyorum!

... çok selam!

Şerefe!

Afiyet olsun!

Sana (Size)... dilerim.

iyilikler

mutluluklar

başarılar

sağlıklar

sevinçler

bol şanslar

Йолунуз ачык
олсун!

Хош гелъдин!

Хош гелъдиниз!

Тебриклер!

Тебрик едийорум!

... чок селям!

Шерефе!

Афийет олсун!

Сана (Сизе) ...

дилерим.

ийиликлер

мутлулуклар

башарълар

саальклар

севинчлер

бол шанслар